

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Landstingslov om indkomstskat

Forelæggelsesnotat

(Medlemmet af Naalakkersuisut for Finanser)

1. behandling

På Naalakkersuisuts vegne skal jeg hermed fremlægge forslag til lov om ændring af Inatsisartuts lov om indkomstskat.

Lovforslaget er et led i en løbende opdatering og tilpasning af skattereglerne i forhold til samfundsudviklingen. Forslaget indeholder en række ændringsforslag, og det vil føre for vidt, hvis jeg her i forbindelse med forelæggelsen af forslaget foretager en nærmere gennemgang af dem alle. Jeg har i stedet valgt at koncentrere mig om de vigtigste af forslagene og skal i forhold til de øvrige forslag henvise til lovforslaget og dets bemærkninger.

Det har gennem nogen tid været drøftet, om de gældende afskrivningsregler er tilstrækkeligt klare som grundlag for afskrivning på tilladelsesandele til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer. Da spørgsmålet kan have stor økonomisk betydning for de involverede virksomheder, har Naalakkersuisut besluttet at afklare spørgsmålet med en ændring af indkomstskatteloven. I forbindelse med ændringen lægges der samtidig op til, at afskrivningerne skal foretages med lige store beløb hvert år, det vil sige såkaldte bundne afskrivninger. Denne nyskabelse hænger blandt andet sammen med et ønske om at sikre en rimelig sammenhæng mellem tilladelsesandelens økonomiske værdi og afskrivningerne. Desuden spiller det ind, at råstofvirksomhederne til forskel fra andre virksomheder har ubegrænset adgang til at fremføre skattemæssige underskud herunder underskud, der er opstået som følge af skattemæssige afskrivninger. Efter min mening er der samlet set tale om en fornuftig og afbalanceret løsning, hvor der er taget rimelige hensyn til virksomhedernes forhold.

Lovforslaget søger også at løse de skattemæssige spørgsmål, der kan opstå, når indehavere af tilladelser til forundersøgelse eller efterforskning af mineralske råstoffer skal overgå fra at være begrænset skattepligtige i Grønland til at fuldt skattepligtige selskaber. Naalakkersuisut er af den opfattelse, at det er af central betydning for den videre udvikling af Grønlands økonomi, at der tiltrækkes udenlandske investeringer til blandt andet råstofsektoren. Det er vigtigt ikke at opstille unødige skattemæssige forhindringer for denne udvikling. Det foreslås derfor, at der ved omdannelse eller overdragelse af begrænset skattepligtige råstofvirksomheder kan ske succession i virksomhedens skattemæssige stilling. Successionen indebærer, at det selskab som overtager den begrænset skattepligtige virksomheds aktiviteter har mulighed for i selskabets positive skattepligtige indkomst at fradrage de skattemæssige underskud, som opstod i den begrænset skattepligtige virksomhed. Herved undgås, at virksomhederne indenfor råstofområdet påføres et utilsigtet økonomisk tab.

Mange af de selskaber, som har eller får tilladelse til at efterforske råstoffer, vil have behov for også at inddrage større og mere kapitalstærke partnere. Inddragelsen af yderligere partnere sker tit ved at tilladelsesindehaverne sælger en del af tilladelsen til den nye partner. Men i stedet for at overføre penge til sælgeren påtager den nye partner sig at afholde en række af de udgifter, der er forbundet med gennemførelsen af den videre forundersøgelse. Inden for olieindustrien er denne fremgangsmåde kendt som "farm-out". Et sådant salg er skattepligtigt på samme måde, som hvis der blev overført penge mellem køber og sælger. En beskatning i denne situation vil belaste sælgers likviditet på et tidspunkt, hvor sælger ikke har nogen indkomst fra de pågældende aktiviteter. I den nuværende situation har samfundet stor interesse i at sikre forudsætningerne for realisering af omfattende forundersøgelser- og efterforskningsaktiviteter i Grønland med henblik på at finde udnyttelige og dermed værdiskabende forekomster. For at undgå, at den nuværende skattemæssige behandling i forbindelse med "farm-out" skal mindske selskabernes incitament til at søge efter råstoffer i Grønlands undergrund, foreslås skattereglerne gjort mere smidige. Forslaget indebærer, at indtægter og udgifter i disse tilfælde henføres til samme periode. Ændringen vil især være en fordel for mindre og mellemstore selskaber, der efterforsker mineralske råstoffer i Grønlands undergrund

Efter de gældende regler fordeles provenuet fra personbeskatningen med knap 26 procent til landskassen og ca. 74 procent til kommunerne. I de kommende år, kan der blive tale om meget store udenlandske investeringer i Grønland, eksempelvis i forbindelse med Alcoa projektet. Investeringerne kan medføre et betydeligt øgede udgift for landskassen i forbindelse med opførelse af boliger, skoler m.v. Det er derfor nødvendigt at sikre landskassen øgede indtægter. Naalakkersuisut finder, at den bedste måde at øge landskassens indtægter på er, at tilføre Landskassen hele skatteprovenuet fra den udenlandske arbejdskraft, som vil komme udefra i forbindelse med et eventuelt Alcoa projekt eller fra aktiviteterne på råstofområdet. Herved får landskassen et mere solidt økonomisk fundament som grundlag for de kommende års udvikling.

De merindtægter som landskassen tilføres, vil ikke kun komme Selvstyrets institutioner til gode, men vil også være en del af grundlaget for de årlige bloktilskudsforhandlinger. Et svækket økonomisk grundlag for landskassen har blandt betydning for, hvor mange penge, der kan afsættes til fordeling via bloktilskudsforhandlingerne.

Fordelen ved den foreslåede løsning er, at den har en meget begrænset indvirkning på kommunernes nuværende skatteindtægter. Samtidig bevares kommunernes interesse i at udvikle den kommunale arbejdsmarkeds- og erhvervspolitik, idet skatteindtægterne fra den lokale arbejdskraft fordeles på samme måde som hidtil. Udtrykt lidt firkantet vil kommunernes skatteindtægter stige, jo flere af kommunens borgere der er i beskæftigelse som selvstændige erhvervsdrivende eller som lønmodtagere. Det ændrer forslaget ikke på.

Det sidste punkt jeg vil omtale i forbindelse med denne forelæggelse er forslaget om indførelse af en bruttoskat for visse del af den udefra kommende arbejdskraft. Jeg er godt klar over, at der er mange som har forholdt sig kritisk til dette forslag. Men lad mig med det samme understrege, at forslaget ikke er et forsøg på at genindføre fødestedskriteriet eller lignende. Naalakkersuisut har ikke noget ønske om at gøre det sværere for borgerne i Grønland at få job indenfor råstofområdet m.v. eller at forringe de grønlandske virksomheders konkurrenceevne overfor de udenlandske virksomheder. Tværtimod er det Naalakkersuisut mål at få så mange borgere som muligt til at være selvforsørgende via aktiv og produktiv beskæftigelse, ligesom vi håber, at de grønlandske virksomheder vil tage aktivt imod de nye udfordringer vi står overfor.

Forslaget om en bruttoskat for udenlandsk arbejdskraft, der skal udføre anlægsopgaver udenfor eksisterende byer og bygder eller er beskæftiget inden for råstofområdet har til formål at forenkle skatteadministrationen på dette område og derved samtidig øge kvaliteten af den beskatning, der sker af denne arbejdskraft. Både i forbindelse med et eventuelt Alcoa-projekt og i forbindelse med råstofområdet vil der med stor sandsynlighed blive behov for at ansætte såkaldt vandrende arbejdskraft, det vil sige medarbejdere der i en periode arbejder i et land, i en anden periode i et andet land og i en tredje periode et tredje land og så videre. Erfaringsmæssigt har skattemyndigheder her og i andre lande vanskeligt ved at håndtere disse medarbejdere, der kan stamme fra alle dele af verdenen, blandt andet fordi de ofte ikke reagerer på myndighedernes henvendelser og hvis de reagerer, kan det ofte være vanskeligt for myndighederne at underbygge modtagne oplysninger med relevant objektiv dokumentation. Den vandrende arbejdskraft stiller desuden ofte skattemyndighederne over for betydelige sproglige og forklaringsmæssige vanskeligheder. I dag er skatteforvaltningen rustet til at kunne betjene borgerne på grønlandsk og dansk og i et vist omfang på engelsk. Har en udenlandsk medarbejder vanskeligt ved at kommunikere forståeligt på disse sprog, vil det yderst sjældent være muligt at nå til klarhed over den korrekte beskatning af den pågældende.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at en bruttoskat er den mest hensigtsmæssige måde at forebygge de vanskeligheder, der kan opstå i forbindelse med beskatning af udenlandske arbejdskraft, der skal udføre anlægsopgaver udenfor eksisterende byer og bygder eller er beskæftiget inden for råstofområdet. Jeg kan til orientering oplyse, at der i Danmark ligeledes er indført en bruttoskatteordning på Nordsøen. Forslaget er således ikke udtryk for en særlig grønlandsk metode til at løse de problemer, som kan opstå i forbindelse med beskatning af denne type arbejdskraft.

Jeg skal til sidst henvise til lovforslaget og dets bemærkninger.

Med disse bemærkninger skal jeg på vegne af Naalakkersuisut overlade forslaget til Inatsisartuts behandling og efter behandling i Skatte- og Afgiftsudvalget, dets overgang til 2. behandling.